

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/36/2015
Identifikačné číslo spisu: 1013200670
Dátum vydania rozhodnutia: 24.08.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1013200670.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: U. E.C., bytom v V, B. X, právne zastúpený: JUDr. Jindřichom Stoszekom, advokátom so sídlom v Bratislave, Černyševského č. 26, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 2, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 1. marca 2013, Č. p.: SLV-PS-PK-6/2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. septembra 2014, č. k. 2S/91/2013-30, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24. septembra 2014, č. k. 2S/91/2013-30 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 24. septembra 2014, č. k. 2S/91/2013-30 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca žiadal preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovaného z 1. marca 2013, Č. p.: SLV-PS-PK-6/2013. Týmto rozhodnutím žalovaný zamietol rozklad a potvrdil prvostupňové rozhodnutie - personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky č. 739 zo 6. decembra 2012, ktorým bol žalobca podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia krajský súd mal za preukázané, že žalobca bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru na tom skutkovom základe, že dňa XX. D. XXXX asi o 02:30 hod. v V. na križovatke ulíc F. X., X. a E., motohliadkou Obvodného oddelenia Policajného zboru V. z dôvodu neosvetlenia bolo zastavené biele motorové vozidlo zn. U. s namontovanými tabuľkami s EČ: V. Jeho vodič po zastavení vozidla vystúpil, členov hliadky oslovil ako kolegov, dal im k nahliadnutiu služobný preukaz a spýtal sa, čo sa stalo. Potom, ako mu títo uviedli príčinu - neosvetlenie vozidla povedal, že svetlá zabudol rozsvietiť a naprávi to. Na otázku, kde pracuje, vodič

uviedol, že na zvláštnych činnostiach pre F., preto mu člen hliadky oznámil, že môže pokračovať v jazde. Následne, keď sa v tom čase z ložného priestoru vozidla ozval hluk pripomínajúci pohyb nákladu, policajti odišli k zadnej časti vozidla zistiť, čo hluk spôsobilo. Uvideli poodchýlené, sťahovacím lanom zaistené dvere, a za nimi naložené pneumatiky, preto chceli na to upozorniť vodiča, ten sa však pri vozidle už nenachádzal a nebol nájdený ani pri prepátraní okolia. Následným šetrením bolo zistené, že vozidlo má prednú kapotu prekrytú bielou látkou, pod ktorou je oranžová maľba s nápisom. Na ložnom priestore vo vozidle bolo naložených 104 ks pneumatík rôznych značiek v hodnote 7.089 eur, vysokotlakový čistič Kärcher v hodnote 3.000 eur, dva predlžovacie káble v hodnote 50,- eur, 4 ks päťlitrových obalov s motorovým olejom v hodnote 140,- eur, lyže, lyžiarske palice, lyžiarske topánky a dámske zimné korčule v hodnote 890,- eur. Všetky uvedené veci boli odcudzené toho istého dňa pri krádeži vlámaním do areálu auto požičovne V.. Uvedenými tabuľkami, ktoré sú vedené ako odcudzené z iného vozidla, boli na uvedenom vozidle zn. U. prekryté tabuľky s EČ: V. pridelené tomuto vozidlu. Následne vyhodnotením 4 pachových stôp zaistených v tomto vozidle zo sedadla vodiča, zväzku kľúčov, rukoväte riadiacej páky, z podlahy pred sedadlom vodiča a z 2 ks rukavíc bola na pracovisku metódy pachovým konzerv OSK OPP KR PZ v V. zistená zhoda s porovnávacími pachovými vzorkami odobratými ppor. E. X. (tu žalobcovi). Z uvedeného teda vyplýva, že žalobca predmetné vozidlo riadil pri zastavení a kontrole hliadkou dňa XX. D. XXXX asi o 02:30 hod. a následne z miesta ušiel, využívajúc pritom nepozornosť hliadky.

Dôvod prepustenia žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru spočíval v tom, že dvójim konaním porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom za súčasného splnenia podmienky, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Krajský súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že konanie o prepustenie žalobcu zo služobného pomeru a následne vydanie oboch rozhodnutí bolo vykonané na základe zákona a v jeho medziach. Stotožnil sa s právnym názorom žalovaného, že po vyhodnotení zadovážených dôkazov v trestnom konaní (vyhodnotenie pachových stôp a výsledkov rekognície) ako aj na základe vlastného šetrenia, ktoré vo veci vykonal správny orgán, tento správne konštatoval protiprávne konanie žalobcu, ktoré je nezlučiteľné s postavením príslušníka Policajného zboru a správne vyhodnotil zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy zo strany žalobcu. Rovnako sa krajský súd stotožnil s názorom, že konaním žalobcu došlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty prepustenia podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z.

Pokiaľ žalobca namietal, že zo strany správnych orgánov došlo k porušeniu zásady prezumpcie nevinoty, krajský súd uviedol, že v personálnom konaní sa nerozhoduje o tom, či sa žalobca dopustil niektorého z priestupkov uvedených v zákone č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov alebo trestného činu podľa Trestného zákona. Záonné predpoklady prepustenia musia byť dané v čase rozhodovania o prepustení a nie sú závislé od výsledku prípadného trestného konania. Dodal, že zásada prezumpcie nevinoty je zásadou trestného konania, keďže tak v začatí konania o prepustení, v návrhu na prepustenie ani v napadnutom rozhodnutí nebola žalobcovi vyslovená vina zo spáchania trestného činu.

K námietke žalobcu, že návrh na prepustenie nebol vopred prerokovaný s príslušným odborovým orgánom, krajský súd uviedol, že zákonná povinnosť plynúca z § 225 ods. 2 písm. c/ zákona č. 73/1998 Z. z. bola dodržaná, keď návrh na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru a dôkazy so žiadosťou o zaujatie stanoviska boli pred vydaním personálneho rozkazu doručené príslušnému odborovému orgánu. Nakoľko sa však odborový orgán v lehote 10 dní k návrhu nevyjadril, nadriadený správne postupoval v realizácii návrhu ako to ustanovuje § 225 ods. 3 menovaného zákona. Zároveň dodal, že aj v prípade neprerokovania návrhu na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru, by nedošlo k porušeniu zákona, keďže dotknuté ustanovenie § 225 neobsahuje doložku neplatnosti.

Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že žalovaný pri vydávaní žalobou napadnutého rozhodnutia vychádzal z právneho stavu a skutkových okolností existujúcich v čase prepustenia, potom ako zabezpečil dôkazy v súlade s § 238 zákona č. 73/1998 Z. z., ktoré nesporne svedčia o protiprávnom

konaní žalobcu. Žalobca relevantným spôsobom nevyvrátil závery plynúce z dokazovania, ktoré opodstatnene viedli k jeho prepusteniu. Preto žalobu ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže žalobca vo veci nebol úspešný a žalovaný podľa ustálenej judikatúry zásadne nemá právo na náhradu trov konania.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie. Žalobca v odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, keď sa v plnom rozsahu stotožnil so zákonným postupom žalovaného. Namietal, že nie je kompetenciou tak správneho orgánu ako aj súdu posudzujúceho zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu robiť úsudok o tom, či a kto spáchal trestný čin, ak spáchanie tohto trestného činu je dôvodom pre prepustenie zo štátnej služby. Preukázanie konania žalobcu, ktoré bolo v rozpore so služobnou prisahou, resp. služobnou povinnosťou zvlášť hrubým spôsobom, je aktuálne vo výlučnej kompetencii orgánov činných v trestnom konaní. Žalovaný nebol vôbec oprávnený posudzovať skutočnosti, ktoré sú žalobcovi kladené za vinu v rámci prebiehajúceho trestného konania. Rovnako nebol oprávnený vykonávať dokazovanie o predmetnom skutku osobitne, nakoľko akýkoľvek záver by sa dotýkal práve posúdenia trestnoprávnej zodpovednosti žalobcu. Žalovaný ako správny orgán si nemôže robiť úsudok o tom, či a kto spáchal trestný čin, nakoľko v opačnom prípade jednostranne prejedikuje otázku, ktorej vyriešenie spadá do výlučnej kompetencie vecne a miestne príslušného súdu, pričom jedinou efektívnou procesnou obranou voči tomuto postupu je podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia.

V ďalšej časti odvolania žalobca vyjadril nesúhlas s názorom krajského súdu, že s absenciou vyjadrenia odborového orgánu nie je spojená sankcia neplatnosti právneho úkonu. Uviedol, že správny orgán mal vyjadrenie urgovať, prípadne sa ho kvalifikovane domáhať. Dodal, že pri takomto výklade krajského súdu by potom ustanovenie týkajúce sa účasti odborového orgánu na personálnej politike stratilo na význame. Preto žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zruší. Súčasne si uplatnil náhradu trov konania.

3.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Rozsudok krajského súdu je v dostatočnom rozsahu odôvodnený; súd sa v ňom vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcu. Uviedol, že napadnutý rozsudok bol vydaný v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a po riadnom zistení skutočného stavu veci. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovil názor, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné tak hmotnoprávne, ako aj procesné predpisy. Žalobca v odvolaní neuviedol žiadne relevantné nové skutočnosti.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len SSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalovaného (§ 212 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 OSP), bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

Predmetom odvolacieho konania je rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým potvrdil rozhodnutie žalovaného o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru pre hrubé porušenie služobnej prisahy ako zákonné. Z obsahu vyjadrení žalobcu možno vyvodíť, že žalobca poprel

svoju účasť na konaní dňa XX. D. XXXX asi o 02:30 hod. v V. na križovatke ulíc F., X. a E., ktoré bolo podkladom pre preskúmané rozhodnutie.

Podľa § 157 ods. 2 OSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu plynúca z čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky je založená na tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na nezávislom a nestrannom súde. Tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy vykonáva.

Výklad a aplikácia zákonov je výlučným právom všeobecných súdov, pričom tento výklad nesmie byť arbitrárny a musí byť náležite odôvodnený. V tomto zmysle, rovnako aj každé rozhodnutie súdu musí byť odôvodnené a musí byť z neho dostatočne zrejmé, na základe čoho súd dospel ku konkrétnym záverom tvoriacim základnú obsahovú štruktúru odôvodnenia rozhodnutia.

Povinnosť všeobecných súdov svoje rozhodnutia riadne odôvodniť zákonom predpokladaným spôsobom plynúcim z § 157 ods. 1 a 2 OSP predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces.

K tomu odvolací súd dáva do pozornosti aj ustálenú rozhodovaciu prax správnych súdov (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. decembra 2010, č. k. 4Sžo/12/2010), podľa ktorej „Z odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej a preto odňatím možnosti konať pred súdom (denegatio iustitiae) je aj také porušenie práva na spravodlivý proces, kedy v hodnotení skutkových zistení súdom v napadnutom rozhodnutí absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, ale súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil a riadne sa s nimi nevysporiadal. Rozhodnutie všeobecného súdu musí obsahovať dostatok skutkových a právnych záverov, pričom tieto závery nesmú byť totiž svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené.“

Akýkoľvek nedostatok alebo neadekvátnosť v odôvodnení môže viesť k neplatnosti rozsudku z formálnych dôvodov.

Rovnako odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na Ústavný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2015, sp. zn. II. ÚS 675/2014-40 z ktorého vyplýva, že „súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (porov. v tomto zmysle IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS, III. ÚS 32/07), najmä s ustanovením § 157 ods. 2 OSP, v ktorom sú upravené náležitosti odôvodnenia. Povinnosť súdu v rámci riadneho procesného postupu (t. j. v zmysle procesnoprávných predpisov) zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci (bez ohľadu na jej prípadnú náročnosť) a s tým spojená povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, obe vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, sú jedny zo základných znakov ústavne aprobovaného postupu súdu a ochranou účastníkov konania pred svojvoľou súdu. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je, ako už bolo uvedené, taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany Rozhodnutie všeobecného súdu musí obsahovať dostatok skutkových a právnych záverov, pričom tieto závery nesmú byť svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené.“

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd podrobil prieskumu odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a dospel k záveru, že z predmetného rozsudku nie je vôbec zrejmé, ktoré skutočnosti považoval krajský súd za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. V takom prípade nemožno konštatovať, že odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa je jasné, určité a zrozumiteľné a v neposlednom rade aj presvedčivé.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu zistil, že krajský súd svoje rozhodnutie založil na dôvodoch, ktoré riadne a dostatočným spôsobom bližšie nezdôvodnil. Iba strohé konštatovanie určitých skutočností nie je spôsobilé bez ďalšieho považovať za relevantný procesný postup zo strany prvostupňového konajúceho súdu.

Odvolací súd zistil, že krajský súd bez akéhokoľvek bližšieho odôvodnenia sa v plnom rozsahu stotožnil so závermi, ku ktorým dospel žalovaný v napadnutom rozhodnutí. V odôvodnení rozsudku bolo iba stroho skonštatované, že žalobca nevyvrátil závery, ktoré vyplynuli z dokazovania, a ktoré opodstatnene viedli k jeho prepusteniu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, pričom v tejto súvislosti bez bližšieho odôvodnenia a súčasne vyhodnotenia dôkazov vychádzal z výsledkov rekognície. Krajský súd vôbec neuviedol, na základe čoho, resp. akých skutočností považuje výsledky rekognície za jeden z kľúčových dôkazov svedčiacich v neprospech žalobcu, keď žalobca sám v podanom rozklade, na ktorý žalobca v podanej žalobe odkazuje namietal, že vykonaná rekognícia mala trpieť procesnými vadami - vid' Zápisnica o výsluchu svedka F.. U. V. z 25. októbra 2012, číslo ČVS: SKIS-74/OISZ-SV-2012, prípadne Zápisnica o výsluchu svedka F.. U. M. z 23. októbra 2012, číslo ČVS: SKIS-74/OISZ-SV-2012.

Odvolací súd sa stotožňuje s tvrdením krajského súdu, že nie je potrebné dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. V tejto súvislosti však odvolací súd zastáva názor, že práve posúdenie vyššie uvedenej námietky má podstatný význam pre danú vec, nakoľko krajský súd pri vyslovení výroku svojho rozhodnutia vychádzal predovšetkým z tohto dôkazu a v jeho spojení s výsledkom pachových stôp, ktoré však samo o sebe sú nepostačujúce pre dokázanie protiprávneho konania na strane žalobcu.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

Záverom odvolací súd dáva do pozornosti, že najdôležitejšou časťou odôvodnenia rozsudku je tzv. „právna veta“, t. j. právny názor konajúceho súdu, ktorým odôvodňuje výrok rozsudku. Pri nedostatku právnej vety nie je možné dospieť ani k záveru, či je rozhodnutie prvostupňového súdu vo výroku vecne správne, keďže výroku nekorešponduje žiadne relevantné odôvodnenie. Nie je totiž úlohou odvolacieho súdu domýšľať dôvody, pre ktoré prvostupňový súd rozhodol vo veci tak ako rozhodol vo výroku rozhodnutia, ani nahrádzať úlohu prvostupňového súdu v súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov. Ak by odvolací súd takúto úlohu na seba zobral, potom by vážnym spôsobom zasiahol do práva účastníka konať pred súdom, nakoľko by ho de facto obral o možnosť dvojínštančného konania garantovaného zákonom.

Z dôvodov uvedených vyššie odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 492 ods.2 SSP a § 250ja ods. 3, veta druhá v spojení § 246c ods. 1 veta prvá a § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 OSP zrušil a vrátil mu vec na nové konanie a rozhodnutie.

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude postupovať v intenciách názoru odvolacieho súdu uvedeného vyššie a vo veci opätovne rozhodnúť.

Súčasne v novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách celého konania (§ 492 ods.2 SSP a § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia

zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.